

five repentina¹, five solennes², sive dilationum temporibus non ex-
cipiantur, sed his connumerentur. Dat. 7. Febr. *Sirmii*, **LICINIO V. &**
CRISPUS CONSS. 318.

De iudice procedente vel confidente.

4. Idem A. ad Catullianum Proconsulem Africae.

A procedente³ Judge dilationem non convenit postulari, etiam si utraque parte praesente tribuantur; cum non alias, nisi causa cognita, indulgeri queat: & cognitio causa non interpellatione plenaria⁴, sed confidente⁵ magis Judge legitime colligatur: ut, si forte dilationis petitio fuerit improbata, suscepit quasquam per tentantiam judicis dirimatur. Dat. 5. Id. Febr. *Sirmii*, **LICINIO V. & CRISPUS CONSS. 318.**

De rescripto Principis. Quando deneganda dilatio.

5. Idem A. ad Maximum Praefectum urbi.

Cum a nobis fuerit ad appellationem consultationem rescriptum: five fit primo iudicio petita dilatio, & ea tributa non sit: five ne petita quidem: eam dare cuiquam non licet, eadem ratione, que in iudicis⁶ quidem cognitionem nostrarum dilatio tribui solet. **PP. ROMA**, 8. Kal. April. **PROBIA-NO & JULIANO CONSS. 322.**

De lite inter privatos & fiscum.

6. Impp. **CONSTANTINUS, CONSTANTIUS & CONSTANS AAA.** ad Petronium Vicarium Africae.

Inter privatos & fiscum si aliqua lis mota fuerit: utrique⁸ parti petentia dilationis per defensores suos copia deneganda non est, si hoc commodatis ratio postulaverit. Dat. 5. Id. April. **AQUILAE, ACYNDINO & PROCULUS CONSS. 340.**

De spacio.

7. Impp. **ARCAD. & HONOR. AA.** **Messala PP.**

Nec de statu ac patrimonio litigantibus in transmarina¹⁰ etiam dilatione menium novem¹¹ spatia regedi concedatur. Dat. 6. Kal. Decemb. **EUTROPIUS & THEODORUS CONSS. 399.**

T I T. XII.

D E F E R I S ¹².

De Appellationibus.

1. **Imp. CONSTANTIUS & MAXIMIAN. AA. SEVERUS & MAXIMIAN.** Nob. CC. Verino.

Quoniam consulis, an similis observantia a nobis adjiciendarum feriarum, qua rebus¹³ felicitate gestis provenient, ad appellationum quoque tempora porridenta sit, Verine Clarissime, descripsi placuit experientia tua¹⁴, ut in causis provocacionum jugiter¹⁵, & fine adiumento hujuscemodi dierum temporis causas ferari debere, & supradictorum dierum[observationi] in appellationum causis minime fieri adiunctionem¹⁶. *Enumeratio feriarum solennium.*

2. **Imp. THEOD. A.** Viceno.

Ut in die Dominico¹⁷ emancipare¹⁸ ac manumittere¹⁹ liceat, re-
lique causa, vel lites²⁰ quiescant: & a die octavo Kalendarum Iulii²² usque in Kalendas Augusti mellsis feria concedatur: & a Kalend. Augusti usque in decimum Kalendarum Septembri agendum caularum tributari li-

¹ Hujusmodi ferie res ob bene gestas, a solo Imperatore inducentur: ob id imperiales dñe. v. l. t. pro. extra ordinem indicitur: 2. L. 26. 9. 7. ff. quibus ex causis magistris. 31. Quod in eratoris administrator, id est, magistratus & confit, imperiale non est: nisi nullus aut contentus Principis accedit. 32. Publicae & confit, imperiale non est: nisi nullus aut contentus Principis accedit. 33. Vide 1. 7. 3. cap. 3. quibus causa non admittuntur teras. 34. Vide Cujac. in hunc fiscales causa non admittuntur teras.

3. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 4. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 5. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 6. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 7. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 8. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 9. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 10. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 11. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 12. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 13. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 14. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 15. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 16. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 17. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 18. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 19. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 20. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 21. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 22. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 23. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 24. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 25. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 26. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 27. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 28. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 29. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 30. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 31. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 32. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 33. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 34. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 35. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 36. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 37. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 38. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 39. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 40. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 41. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 42. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 43. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 44. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 45. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 46. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 47. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 48. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 49. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 50. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 51. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 52. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 53. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 54. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 55. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 56. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 57. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 58. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 59. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 60. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 61. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 62. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 63. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 64. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 65. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 66. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 67. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 68. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 69. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 70. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 71. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 72. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 73. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 74. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 75. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 76. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 77. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 78. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 79. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 80. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 81. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 82. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 83. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 84. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 85. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 86. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 87. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 88. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 89. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 90. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 91. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 92. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 93. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 94. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 95. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 96. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 97. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 98. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 99. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 100. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 101. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 102. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 103. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 104. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 105. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 106. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 107. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 108. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 109. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 110. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 111. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 112. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 113. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 114. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 115. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 116. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 117. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 118. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 119. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 120. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 121. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 122. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 123. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 124. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 125. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 126. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 127. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 128. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 129. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 130. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 131. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 132. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 133. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 134. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 135. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 136. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 137. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 138. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 139. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.** *De iudice.* 140. **Imp. THEOD. & ARCAD. AA.** **Bassus PP.**

statutis in quacunque militia connumerati sunt, vel fuerint, [vel] qui dignitatem aliquam prætendunt, sine aliqua fori præscriptione his Judicibus tam in publicis, quam in privatis causis obediens compelli, ad quorum follicitudinem professionis seu negotiorum, quam præter militiam (ut dictum est) exercit, gubernatur videtur respicere: ita tamen, ut ipsi nihilominus judicibus, sub quorum jurisdictione militia, five dignitas eorum constituta est, proculduo respondet, his videlicet, qui contra hujus tenorem legis venire tentaverint, militia cingulo seu dignitatis honore pro tali conamine ipsioliandis.

TIT. XIV.

QUANDO IMPERATOR INTER PUPILLOS¹ VEL VIDUAS, VEL [ALIAS] MISERABILES² PERSONAS COGNOSCANT: ET NE EXHIBEANTUR³.

1. Imp. CONSTANTINUS A. ad Andronicum.

Si contra⁴ pupillos, vel viduas, vel [diuturno⁵] morbo fatigatos & debiles impetratum fuerit lenitatis nostra iudicium, memoriam a nullo nostrorum iudicium compellantur⁶ comitatu nostro sui copiam facere: quinquo intra provinciam, in qua litigator, & testes vel instrumenta sunt, experientur iurgandi fortunam: atque omnis cautele servertur, ne terminos provinciarum sursum cogantur excedere. j Quod si⁸ pupilli, vel viduae, aliisque fortuna iurta miserabiles, iudicium nostra serventur, oraverint, præterit cum aliquis potentiam perhorrescant: cogantur eorum adverterat examini nostro sui copiam facere. Dat. 15. Kal. Jul. Constantinop. OPTATO & PAULINO CONSS. 334.

TIT. XV.

UBI⁹ DE CRIMINIBUS¹⁰ AGI OPORETEAT.

1. Imp. SEVERUS & ANTONINUS AA. Laurina.

Quoties eorum criminum, qua legibus, aut¹¹ extra ordinem coercentur, ubi¹² commissa¹³, vel inchoata sunt¹⁴, vel ubi¹⁵ reperiuntur, qui rei esse peribentur criminis, perfici debet fati notum est¹⁶. PP. 8. Non. Octob. DEXTR¹⁷ & PRISCO CONSS. 197.

De plagio cognoscitur apud quemlibet judicem competentem. Bald.

2. Imp. DIOCLET. & MAXIM. AA. & CC. Nicæa.

Ciens liberum¹⁸ venundando, plagi crimen committit. Ab eo itaque qui super hoc queri potest, editus competens iudex fit, quem puerum ingenuum vendidisse proposis, ibi degit, ibi¹⁹ causam cognoscet. Dat. 2. Non. Febr. Sirmii, CC. CONSS. 294.

In AUTHENT. ut omnes obed. iudicii provinc. s. hac considerantes, col. 5. tit. 24. al. 20. Nov. 69. cap. 1.

Qua in provincia quis deligit, aut²⁰ in qua pecuniariam, aut criminum reus sit: five detersa, five de terminis, five de possessione, five de proprietate, five de hypotheca, ana de alia qualibet occasione, vel de qualibet re fuerit reus, illicetiam juris subiectae: quodius perpetuum est. Si ergo ambo & actor, & res sunt in causa: illuc, omni prædicto cessante, res expeditur. T E autem absente, ex cuius dono iniquum quid patitur, si unum qui id admisit, vel ejus curatorum convenientiam, cui dati inducunt liceat denunciare domino cause: qui si neque per se veniat, neque mittat, si qui primo convenit, & presentem condemnetur, in quo sit obnoxius: insuper & si, qui mutare nolit, si tamen omnino apparent obnoxios: nam & de rebus ejus satisfiet, si²¹ si, qui præses est, non sit solvenda. Sed si nec ipse, qui dominum presentare debuit compareat: præconia voce vocatus: condemnetur, quia contumacia ejus pro presenta est. Quid si desit actor cum reus venerit, five miserit: alibi postea: & damnatio ei. Excipitur hic, si forma pragmatica occasione publica causa procedens reperiatur. Quenquam principali comitatu exhiberi, aut ex lege hoc faciat, quale est super applicationem. Induciarum vero tempus nova constitutione varium præficiuntur ex diversitate locorum: quatuor scilicet mensum, si vicina est provincia, in qua hoc agitur, una aut duabus mansibus in medio provinciarum constitutis: si vero magis sit sparsum, sex. Si vero ex Palæstina, aut Ægypto, aut gentium longinquarum,

¹ Sensus est, apud quoniam iudicem pupilli, viduae & hujusmodi persona convenientia. ² Puta, debiles, valetudinarios, l. 1. 7. ed. 3. Id est, ne invite trahantur ad Principis auditorium extra suam provinciam. Got. Ad hanc materiam vid. Leoninus conf. 33. Teflaria, decr. 177. Menoch. de arbit. jud. cap. 65. num. 27. Sande decr. Frise. l. 1. 2. 2. Anf. 4. l. 2. C. Theod. de officiis iudicis antium lib. 2. ³ Catus prior legis: Papili, viduae, multe persone, retribuo Principis evocare non evocari posunt, in fin. J. ed. Est enim abdūctus hujusmodi personae causam r. 185; add. 1. 2. 2. de eff. divers. lib. 2. C. Theod. de officiis. ⁴ Mod. 6. Diuturnus morbus, lib. 2. 2. Vide Affl. decr. 257. ad 1. 2. 2. Ignorantibus est. de officiis. jud. delegat. Didac. Covariantiam prædict. qualif. 7. R. in Ha. in tract. de lucis. quies. 12. num. 8. Jac. Menoch. de arbit. jud. 2. 2. cent. 1. cap. 66. n. 4. Mod. ⁵ Catus posterior legis: Perlonis (qua cum haec sit mentio) rei. imputato scripto, evocare in aulam, five co-mitatum Principis. Cuius rei exemplum est in Epit. Theodori regis apud Caff. 4. vñtar. 9. Innocentius proposito est nostram eislesij praeficiunt: ubi nec violentie locum datur, nec avaritia virtus formidantur: ubi nec innocentia prouulgum, & calumniatores iuri possunt iuvare dictum.

9. Add. 1. 1. 1. 2. C. Theod. de jurid. ¹⁰ Clarus hinc titulum multis explicit. 5. lent. 3. 4. 1. 2. 3. ubi inter carera queritur, quis iudec futuram Papæ, Principis, Cardinalis, Episcopi, Clerici, inquisitoris: add. eundem 458. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. & 45. ubi querit, a pena loci, originis, domicili vel delicti, rei imponeantur. ¹¹ Crimina legibus, aut extra ordinem coercentur. l. 13. ff. de penis. ¹² Ultra provincias terminos accedunt iudicia non progediatur: ut illi criminum iudicia agiuntur, ubi facinus dicunt adhuc peregrinis iudicis prohibitis: l. 10. 1. G. C. Theod. de accusat. lib. 9. ¹³ Omilia. Hal. ¹⁴ Crimino in causis regulariter locum non habet, ut hic, vid. tam. Socin. reg. 336. ¹⁵ ubi tenaces vel clausi. l. 1. 1. T. ad leg. lib. 7. de adulterio. ¹⁶ Hinc notam interpres in criminibus regulariter non habere locum remissione. Bartol. hir. Salycet. conf. 167. 3. vid. tamen fex exceptions apud Socin. in Reg. 415. & tres alias in Reg. 417. ubi regulariter in contractibus non habet locum remissio, sicut in delictis, quibus ad G. ammationem dicunt adhuc peregrinis iudicis prohibitis: l. 10. 1. G. C. Theod. de accusat. lib. 9. ¹⁷ 20. Mod. ¹⁸ L. 5. 5. de juri. ¹⁹ Reis dolenti remissio etiam locum habet in delictis, vid. Socin. reg. 337. ²⁰ Relatio datur ad denunciandum absentem. ²¹ Bona præficiuntur exenti debent, quam absentes.

22. L. ult. in fin. J. ubi in rem att. Goth. Vid. Vult. de juri. hic. Zanger. de except. part. 1. cap. 2. num. 349. Anf.

23. L. 38. ff. de jud. l. 1. 47. 1. 108. in pr. ff. de legat. 1. vel pars ejus major, l. 50. l. 52. 3.

¹ Et menses sufficiant: Si vero ex Hesperis gentibus, aut Septentrionalibus, aut Libia, sufficiente visum est tempus novem mensum.

TIT. XVI.

UBI DE POSSESSIONE AGI OPORETEAT.

1. Imp. VALENT. & VALENS AA. ad Festum Proconsulem Africae.

Ubi²² aut vis facta dicitur, aut momentaria possessio postulanda est, ibi loci iudicem adverus eum, qui possessionem turbavit, convenit iudicare. Dat. 3. Kal. Jun. GRATIANO & DAGALAIPO, CONSS. 366.

TIT. XVII.

UBI FIDEICOMMISSUM PETI OPORETEAT.

1. Imp. SEVERUS & ANTONINUS AA. Demetrio.

Fideicommissum ibi petendum esse, ubi hereditas²³ relata est, dubitati non oportet. PP. 8. Kal. Septemb. CHILON & LIBONE CONSS. 205.

TIT. XVIII.

UBI CONVENIATUR, QUI CERTO²⁴ LOCO DARE PROMISIT.

1. Imp. ALEXAND. A. Heraclida.

Qui certo loco se sit soluturum pecuniam obligat, si solutioni fatis non fecerit: arbitraria²⁵ actione, & in alio²⁶ loco potest conveniri: in qua venit estimatio, quod²⁷ alterius interfuit suo loco prius, quam in eo, in quo petitur solvi. Dat. 6. Id. Mart. FUSCO & DEXTERO CONSS. * 226.

TIT. XIX.

UBI IN REM ACTIO EXERCERI DEBEAT.

De eo, qui rem emit, & de ejus auctore.

1. Imp. DIOCLET. & MAXIM. AA. & CC. Pancratio.

In rem actio non contra venditorem est, sed contra²⁸ possidentem²⁹ competit. Trifra itaque deideras, non tecum³⁰ congregi, sed cum auctore³¹ tuo dominum vindicentem, cum te possidere contendas. Nam si denunciasti³² ei, qui tibi vendidit, intelligis evictionis illi periculum immixtere. Nec enim iurisdictionis forma in³³ eadem provincia constitutis tam petitore, quam possefere, ob auctoris personam, quem in alia provincia dicas consistere, debet immutatur. Dat. Id. April. A. A. CONSS. 293.

Si quia alterius nomine possidat.

2. Imp. CONSTANTIN. A. ad universos provinciales.

Cui alterius³⁴ nomine quilibet modo possidens³⁵ immobilem rem, item alio in rem³⁶ actionem sufficiat, debet statim in iudicio dominum nominare³⁷: ut five in eadem civitate degat, five in agro, five in alia provincia fit: certo³⁸ dierum ipatio a iudice definiendo, eoque ad notacione³⁹ ejus perdurando, vel ipse in loca, in quibus præsum sit est, perveniens, vel procuratoremittens, auctoris intentiones excipiatur. Si vero potest hujusmodi iudicium tempus minime hoc quod dispositum est, facere maluerit: tanquam lite, qua ei ingenerit, ex eo die, qui possessor ad iudicium vocatus est ad interrumpendam⁴⁰ longi temporis præscriptionem, contestata: iudex, utpote domino possefere, nec post hujusmodi humanitatem sui praeficiunt, edictis⁴¹ legitimus proponendis eum citare curabit: & tunc in eadem voluntate eo permanente, negotium summatum⁴² difinitionis in possefitione⁴³ rerum auctore mitti non differet: omni allegatione absenti de principali⁴⁴ questione servata. Dat. 10. Kal. Auguft. BASSO & ABLAVIO CONSS. 331.

Ut auctor sequatur forum rei.

3. Imp. VALENT. THEOD. & ARCAD. AAA.

five in provincia quis deligit, aut in qua pecuniariam, aut criminum reus sit: five detersa, five de terminis, five de possessione, five de proprietate, five de hypotheca, ana de alia qualibet occasione, vel de qualibet re fuerit reus, illicetiam juris subiectae: quodius perpetuum est. Si ergo ambo & actor, & res sunt in causa: illuc, omni prædicto cessante, res expeditur. T E autem absente, ex cuius dono iniquum quid patitur, si unum qui id admisit, vel ejus curatorum convenientiam, cui dati inducunt liceat denunciare domino cause: qui si neque per se veniat, neque mittat, si qui primo convenit, & presentem condemnetur, in quo sit obnoxius: insuper & si, qui mutare nolit, si tamen omnino apparent obnoxios: nam & de rebus ejus satisfiet, si²¹ si, qui præses est, non sit solvenda. Sed si nec ipse, qui dominum presentare debuit compareat: præconia voce vocatus: condemnetur, quia contumacia ejus pro presenta est. Quid si desit actor cum reus venerit, five miserit: alibi postea: & damnatio ei. Excipitur hic, si forma pragmatica occasione publica causa procedens reperiatur. Quenquam principali comitatu exhiberi, aut ex lege hoc faciat, quale est super applicationem. Induciarum vero tempus nova constitutione varium præficiuntur ex diversitate locorum: quatuor scilicet mensum, si vicina est provincia, in qua hoc agitur, una aut duabus mansibus in medio provinciarum constitutis: si vero magis sit sparsum, sex. Si vero ex Palæstina, aut Ægypto, aut gentium longinquarum,

¹ Sensus est, apud quoniam iudicem pupilli, viduae & hujusmodi persona convenientia. ² Puta, debiles, valetudinarios, l. 1. 7. ed. 3. Id est, ne invite trahantur ad Principis auditorium extra suam provinciam. Got. Ad hanc materiam vid. Leoninus conf. 33. Teflaria, decr. 177. Menoch. de arbit. jud. cap. 65. num. 27. Sande decr. Frise. l. 1. 2. Anf. 4. l. 2. C. Theod. de officiis iudicis antium lib. 2. ³ Catus prior legis: Papili, viduae, multe persone, retribuo Principis evocare non evocari posunt, in fin. J. ed. Est enim abdūctus hujusmodi personae causam r. 185; add. 1. 2. 2. de eff. divers. lib. 2. C. Theod. de officiis. ⁴ Mod. 6. Diuturnus morbus, lib. 2. 2. Vide Affl. decr. 257. ad 1. 2. 2. Ignorantibus est. de officiis. jud. delegat. Didac. Covariantiam prædict. qualif. 7. R. in Ha. in tract. de lucis. quies. 12. num. 8. Jac. Menoch. de arbit. jud. 2. 2. cent. 1. cap. 66. n. 4. Mod. ⁵ Catus posterior legis: Perlonis (qua cum haec sit mentio) rei. imputato scripto, evocare in aulam, five co-mitatum Principis. Cuius rei exemplum est in Epit. Theodori regis apud Caff. 4. vñtar. 9. Innocentius proposito est nostram eislesij praeficiunt: ubi nec violentie locum datur, nec avaritia virtus formidantur: ubi nec innocentia prouulgum, & calumniatores iuri possunt iuvare dictum.

9. Add. 1. 1. 1. 2. C. Theod. de jurid. ¹⁰ Clarus hinc titulum multis explicit. 5. lent. 3. 4. 1. 2. 3. ubi inter carera queritur, quis iudec futuram Papæ, Principis, Cardinalis, Episcopi, Clerici, inquisitoris: add. eundem 458. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. & 45. ubi querit, a pena loci, originis, domicili vel delicti, rei imponeantur. ¹¹ Crimina legibus, aut extra ordinem coercentur. l. 13. ff. de penis. ¹² Ultra provincias terminos accedunt iudicia non progediatur: ut illi criminum iudicia agiuntur, ubi facinus dicunt adhuc peregrinis iudicis prohibitis: l. 10. 1. G. C. Theod. de accusat. lib. 9. ¹³ Omilia. Hal. ¹⁴ Crimino in causis regulariter locum non habet, ut hic, vid. tam. Socin. reg. 336. ¹⁵ ubi tenaces vel clausi. l. 1. 1. T. ad leg. lib. 7. de adulterio. ¹⁶ Hinc notam interpres in criminibus regulariter non habere locum remissione. Bartol. hir. Salycet. conf. 167. 3. vid. tamen fex exceptions apud Socin. in Reg. 415. & tres alias in Reg. 417. ubi regulariter in contractibus non habet locum remissio, sicut in delictis, quibus ad G. ammationem dicunt adhuc peregrinis iudicis prohibitis: l. 10. 1. G. C. Theod. de accusat. lib. 9. ¹⁷ 20. Mod. ¹⁸ L. 5. 5. de juri. ¹⁹ Reis dolenti remissio etiam locum habet in delictis, vid. Socin. reg. 337. ²⁰ Relatio datur ad denunciandum absentem. ²¹ Bona præficiuntur exenti debent, quam absentes.

22. L. ult. in fin. J. ubi in rem att. Goth. Vid. Vult. de juri. hic. Zanger. de except. part. 1. cap. 2. num. 349. Anf.

23. L. 38. ff. de jud. l. 1. 47. 1. 108. in pr. ff. de legat. 1. vel pars ejus major, l. 50. l. 52. 3.

Autor

Ubi Senatores, vel clarissimi civiliter, vel criminaliter conveniantur.

127

Actor¹ rei² forum³, five⁴ in rem, five in personam sit actio, se quitur. ⁵ Sed & in locis in quibus res⁶, propter quas contendit, constituta sunt, jubemus in rem actionem adversus⁶ possidentem moyeri. Datum 10. Kal. Jul. ARCADIO & BAUTONE CONSS. 385.

TIT. XX.
UBI DE HEREDITATE AGATUR, VEL UBI HERedes SCRIPTI IN POSSESS. MITTI POSTULARE DEBEANT.

1. Imp. VALERIAN. & GALLIEN. AA. Mefals 7.

Illi, ubi res hereditarias